

## การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

สุดารัตน์ ประกอบมัย<sup>1</sup>ทัศพร เกตุณอม<sup>2</sup>

วันที่รับบทความ: 25 กรกฎาคม 2566

วันแก้ไขบทความ: 15 สิงหาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 28 สิงหาคม 2566

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (2) แนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 185 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถามมีค่าความตรงระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือด้านการนิเทศแบบร่วมมือและด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ และระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลและด้านการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม (2) แนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครู มีแนวทาง ดังนี้ (1) แบบร่วมมือ ผู้นิเทศมีขั้นตอนการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหา (2) แบบไม่ชี้แนะ ครูหรือคณะครูรับผิดชอบโดยตรงในการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ ผู้นิเทศไม่เป็นผู้นำและมีส่วนร่วมน้อยที่สุด (3) แบบชี้แนะให้ข้อมูล ควรดำเนินการโดยใช้พฤติกรรมของความเต็มใจที่จะร่วมรับผิดชอบ (4) แบบชี้แนะควบคุม ควรชี้แนะให้ความรู้แก่ครูที่มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามที่ผู้นิเทศแนะนำ

**คำสำคัญ :** การนิเทศ; การสอนที่พึงประสงค์ของครู; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 1

### ประเภทบทความ : บทความวิจัย

<sup>1</sup>นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์  
19/1 ถนนเพชรเกษม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล E-mail: Sudarat2106@gmail.com

<sup>2</sup>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ 19/1 ถนนเพชรเกษม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล E-mail: kettanom23@gmail.com



## Desirable Teaching Supervision of Teachers Under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok District 1

Sudarat Pragobmai<sup>1</sup>

Thasporn Kettanom<sup>2</sup>

Received:	25 July 2023
Revised:	15 August 2023
Accepted:	28 August 2023

### Abstract

The objectives of this research were to study 1) Desirable teaching supervision of teachers under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok District 1 2) Guidelines for the development of desirable teaching supervision of teachers under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok District 1. The sample group was 185 teachers under Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Bangkok District 1. The tools used were a 5 point rating scale questionnaire and structured interview. The validity of the questionnaire was 0.67-1.00 and the reliability was 0.97. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results showed that; (1) The desirable teaching supervision of the teachers under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, District 1 in general was at a high level. When considering each aspect, it was found that there were 2 aspects at a high level, namely, cooperative supervision and non-directive supervision and the 2 aspects in a medium level, namely, information-directed supervision and control-directed supervision. (2) Guidelines for the development of desirable teaching supervision of teachers are as follows: 1) Cooperative Type: Supervisors have a negotiating process to find mutual agreement on problem solutions. 2) Non-guided: Teacher or faculty is directly responsible for making decisions on that subject. Supervisors should have no direction and have minimal involvement. 3) Information-directed Supervision should be implemented by using the behavior of willingness to share responsibility. 4) Control-directed Supervision should be implemented for teachers who are likely to follow the supervisor's recommendations.

**Keyword:** Supervision; Desirable Teaching of Teachers; Secondary Educational Service Area; Office Bangkok District 1

**Type of Article:** Research Article

<sup>1</sup>Master of Education students Education Administration Faculty of Arts and Sciences Southeast Asia University 19/1

Phetkasem Road, Nong Khaem District, Bangkok 10160, Thailand

Corresponding Author: E-mail: Sudarat2106@gmail.com

<sup>2</sup>Assistant professor Dr. of the Master of Education Program Education Administration Faculty of Arts and Sciences Southeast Asia University 19/1 Phetkasem Road, Nong Khaem District, Bangkok 10160, Thailand

Corresponding Author: E-mail: kettanom23@gmail.com

## บทนำ

การพัฒนาครูในยุคปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างคนให้เป็นผู้มีใจรักที่จะเรียนรู้สามารถพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้อย่างต่อเนื่อง ส่งสมความรู้และทักษะที่จำเป็นเพื่อพร้อมเผชิญสถานการณ์ต่างๆ อย่างรู้เท่าทัน ครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดและความเชื่อของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยมีการพัฒนาการสอนอยู่บนพื้นฐานความรู้ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนเป็นหลักยึดตามศาสตร์ทางการสอนและเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยครูต้องเชื่อเสมอว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ความคิดและพฤติกรรมการสอนของครูถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ หากครูมีพฤติกรรมการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนย่อมทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Goytha, 2003, p. 215)

การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและในการประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานที่ 18 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการนิเทศการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2563, หน้า 9) การนิเทศการสอนเป็นงานที่มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยพัฒนาครูให้เกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาครูให้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือการศึกษาให้มีคุณภาพดี ซึ่งเป็นงานที่ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนและเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการในโรงเรียนและเกี่ยวข้องกับครูโดยตรง (Glickman, 2010, p. 118)

การนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่าปัญหาที่ทำให้การนิเทศการสอนในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากการนิเทศการสอนยังขาดการพัฒนา ขาดทักษะกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนและขาดการประสานความร่วมมือ ซึ่งเป้าหมายของการนิเทศการสอนในปัจจุบันก็เพื่อช่วยให้ครูสามารถแก้ปัญหาการสอนของตนเองได้และปฏิบัติตามการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ กลีคแมน กอร์ดอน และ รอสกอร์ดอน (Glickman, Gardon, & Ross-Gordon, 2001, pp. 125-128) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการสอนไว้ 4 แบบ คือ 1. การนิเทศแบบชี้นำควบคุม (Directive with Control) 2. การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล (Directive with Information) 3. การนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Approach) 4. การนิเทศ



แบบไม่ชี้แนะ (Non-Directive Approach) เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ เพื่อใช้ในการวางแผน การดำเนินการนิเทศการสอน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานให้แก่ครูทุกคนในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูสามารถปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอและพัฒนาตรงตามความต้องการของนักเรียนด้วยเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพ

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

### ขอบเขตของการวิจัย

#### ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 849 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 265 คน ที่ได้มาจากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก

#### ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ การนิเทศการสอนตามแนวคิดของ กลี๊กแมน กอร์ดอน และรอสกอร์ดอน ได้แก่ การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล การนิเทศแบบร่วมมือ การนิเทศแบบไม่ชี้แนะ

### ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ครูสามารถนำผลการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ไปพัฒนาต่อยอดให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
2. ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่ และผู้อำนวยการโรงเรียน นำแนวทางการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนให้ครูในสังกัด นำไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

## แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูตามแนวคิดของ กลี๊กแมน กอร์ดอน และรอสกอร์ดอน (Glickman, Gardon & Ross-Gordon, 2001, pp. 125-128) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการสอนไว้ 4 แบบ คือ

1. การนิเทศแบบชี้นำควบคุม (Directive with Control) เป็นการให้คำแนะนำ ชี้นำแนวทางปฏิบัติ โดยตรงที่เหมาะสมกับครูที่มีระดับพัฒนาการที่ต่ำมาก ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความผูกพันในภาระหน้าที่อยู่ในระดับต่ำมากที่สุดและมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เป็นปัญหาสำคัญ ผู้นิเทศควรพิจารณาเลือกใช้วิธีการนิเทศแบบชี้นำควบคุม

2. การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล (Directive with Information) เป็นการชี้นำให้ข้อมูล ดำเนินการเช่นเดียวกับการนิเทศแบบชี้นำควบคุม เพียงแต่ไม่ชี้นำหรือไม่แนะนำวิธีการปฏิบัติ แต่ให้ข้อมูลและวิธีการหลายวิธีให้ครูได้เลือกปฏิบัติ ผู้นิเทศควรลดพฤติกรรมกรณินิเทศแบบชี้นำควบคุมให้น้อยลง และพยายามส่งเสริมครูในการตัดสินใจมากขึ้นเรื่อยๆ จนครูสามารถที่จะร่วมคิด ร่วมปฏิบัติงานได้กับบุคคลอื่น

3. การนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Approach) ในการนิเทศแบบร่วมมือ ผู้นิเทศและครูจะร่วมกันตัดสินใจ ในวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานตลอดเวลา ทั้งครูและผู้นิเทศจะให้ข้อเสนอแนะแก่กันและกัน เพื่อร่วมกันพิจารณาหาข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงาน

4. การนิเทศแบบไม่ชี้นำ (Non-Directive Approach) เป็นการนิเทศที่ผู้นิเทศจะใช้พฤติกรรมในการพูดคุยทำงานร่วมกับครู โดยที่ครูจะเป็นผู้ที่ตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ช่วยในการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ

การนิเทศการสอนเป็นงานที่มอบให้ผู้นิเทศกระตุ้นผู้สอนให้มีการพัฒนาวิธีการสอนและนำสื่อการเรียนการสอนมาประยุกต์โดยเน้นถึงทักษะในการติดต่อสื่อสาร เกี่ยวกับงานและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนในเรื่องหลักการ การจัดครูเข้าสอน การจัดสื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมและพัฒนาครูรวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอน

การนิเทศแบบชี้นำควบคุมตามแนวคิดของ แคนซ์ ชัลแมนและสัลลิแวน (Glanz, Shulman & Sullivan, 2007, p. 211) ได้เสนอแนวคิดว่าการนิเทศแบบชี้นำควบคุม เป็นพฤติกรรมกรณินิเทศภายในที่เน้นการประพฤติปฏิบัติด้วยการพูด การใช้ภาษา ท่าทางต่างๆ ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือครู ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถกระทำได้กับครูเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูลตามแนวคิดของ ดาวนีย์ (Downey, 2014, p. 114) ได้เสนอแนวคิดว่าการนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล เป็นพฤติกรรมกรณินิเทศที่มีลักษณะเช่นเดียวกับการนิเทศแบบชี้นำควบคุม เพียงแต่ไม่ชี้นำ หรือไม่แนะนำวิธีการปฏิบัติให้ครูโดยตรง แต่ให้ข้อมูลและวิธีการหลายวิธีให้ครูได้เลือกปฏิบัติ ซึ่งผู้นิเทศ ควรจะต้องพยายามลดพฤติกรรมกรณินิเทศแบบชี้นำควบคุมให้น้อยลง และพยายามส่งเสริมครูในการตัดสินใจมากขึ้นเรื่อยๆ จนครูสามารถที่จะร่วมคิดร่วมปฏิบัติงานได้กับบุคคลอื่น โดยไม่ต้องอาศัยผู้นิเทศช่วยแนะนำตลอดเวลา



การนิเทศแบบร่วมมือตามแนวคิดของ เซิน, โนลส์, โคลย์ แอนด์ เพรสวูด, จอห์น (Johns, 2000, 219-221; Knowles, Cole & Press wood, 1994; Schon, 1987;) ได้เสนอแนวคิดว่าการนิเทศแบบร่วมมือเป็นการนิเทศที่ใช้กระบวนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องของครูกับผู้นิเทศร่วมกันตั้งคำถามและการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยส่งเสริมให้ครูกิจติวิเคราะห์ด้วยหลักการและเหตุผลรวมทั้งการทบทวนและสะท้อนการทำงานของตน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ เกิดความคิดและมุมมองใหม่ ๆ และหาวิธีการในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นส่งผลให้ครูสามารถปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

การนิเทศแบบไม่ชี้แนะตามแนวคิดของ โรเจอร์ (Rogers, 2009, p. 221) ได้เสนอแนวคิดว่าการนิเทศแบบไม่ชี้แนะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศมีอิสระทางความคิดและการกระทำในการจัดการกับปัญหาหรือการจัดการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง แม้จะมีผู้นิเทศคอยให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ อยู่บ้าง ผู้นิเทศจะไม่เข้าไปแสดงพฤติกรรมการใช้อำนาจเหนือผู้รับการนิเทศ ทำให้ผู้รับการนิเทศรู้สึกดีต่อผู้นิเทศ เปิดใจยอมรับข้อมูลย้อนกลับใด ๆ จากผู้นิเทศ ส่งผลให้ผู้รับการนิเทศเกิดเจตคติที่ดีต่อการนิเทศทำให้การนิเทศประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน

### งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมจินตนา แสงทอง (2563, หน้า 98) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนวัดปรกเจริญ ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบไม่ชี้แนะ ผู้นิเทศจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้การสนับสนุนในเรื่องต่างๆ ตามที่ครูผู้รับการนิเทศร้องขอ ครูผู้รับการนิเทศเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง การนิเทศแบบไม่ชี้แนะผู้นิเทศต้องคำนึงอยู่เสมอว่า ตนเองไม่ใช่ผู้ตัดสินใจในการแก้ปัญหาของครูผู้รับการนิเทศ ผู้นิเทศสามารถกระตุ้นให้ครูผู้รับการนิเทศ มีความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหาส่งเสริมและให้กำลังใจครูผู้รับการนิเทศ ผู้นิเทศกล่าวชื่นชม ยกย่องผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติของครูผู้รับการนิเทศ

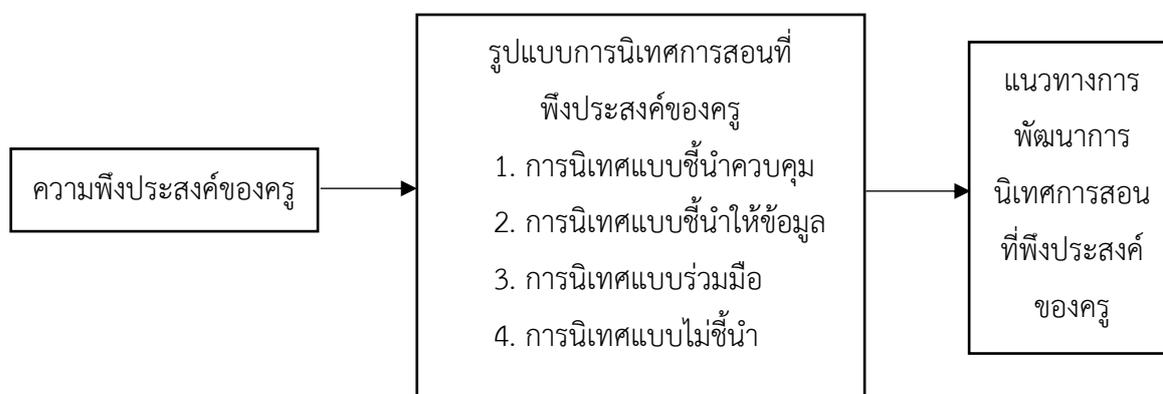
ศุภวิษญ์ ศิริผลวุฒิชัย (2563, หน้า 101) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสู่ความสำเร็จของการนิเทศด้วยพฤติกรรม การนิเทศที่เหมาะสม ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม ผู้นิเทศมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศโดยตรง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยผู้นิเทศเป็นผู้ที่มีอำนาจหรือตำแหน่งที่สูงกว่าผู้รับการนิเทศ สามารถสั่งการโดยครูผู้รับการนิเทศยอมรับ ผู้นิเทศต้องมีความรู้ในเรื่องนั้นๆ ดีกว่าครูผู้รับการนิเทศจึงจะได้รับความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ การนิเทศแบบชี้แนะควบคุมจะเกิดประโยชน์ต่อการนิเทศด้วยกัน

สถาพร สมอุทัย (2565, หน้า 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนิเทศการศึกษาหนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล ผู้นิเทศมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศโดยให้ข้อมูลและวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ผู้นิเทศให้คำแนะนำแนวทางในการปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ครูผู้รับการนิเทศได้พิจารณาแนวทางที่เหมาะสมไปใช้ และครูผู้รับการนิเทศยอมรับในแนวทางปฏิบัติรวมทั้งให้ความร่วมมือในการดำเนินการ

ฉาโรณี ทองมี (2564, หน้า 93) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัยพบว่า ผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศตัดสินใจร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานอื่นๆ ผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อพิจารณาและตัดสินใจร่วมกันในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน การนิเทศแบบร่วมมือต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศในทุกๆ ขั้นตอนของการดำเนินงานการนิเทศ

Wanzare (2012, p. 224) ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในประเทศเคนยา ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศการเรียนการสอนถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเพื่อให้อย่างมั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามกฎระเบียบและขั้นตอน ความซื่อตรงต่อหน่วยงาน ประโยชน์ของการดำเนินงานนิเทศ เพื่อสร้างผลงานทางวิชาการของนักเรียนและการปรับปรุงคุณภาพการสอนของครู

### กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย



ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ที่มา: Glickman, Gardon and Ross-Gordon (2001, pp. 125-128)

### ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 849 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 265 คน โดยการเปิดตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ใน 4 ด้าน คือ ด้านการนิเทศแบบชี้แนะโดยการควบคุม ด้านการนิเทศแบบชี้แนะโดยการให้ข้อมูล ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างขอบเขตของการวิจัยรวมทั้งวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)



5 ระดับ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอบัณฑิตที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและแบบสอบถามแต่ละข้อสามารถสอบถามได้ตรงตามเนื้อหา จากนั้นนำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าข้อคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้ว นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป (Cronbach, 1971, p. 228)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลิเคิร์ต (Likert Scale) ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 265 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม พร้อมนัดหมายวันรวบรวมข้อมูลกลับคืน โดยผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 185 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและนำเสนอด้วยเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและสรุปผลเป็นรายชื่อ

## ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าการ

นิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.59$ , S.D.=0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้านคือ ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ( $\bar{X}=4.29$ , S.D.=0.82) ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ ( $\bar{X}=3.96$ , S.D.=0.93) และระดับปานกลาง 2 ด้านคือด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล ( $\bar{X}=3.36$ , S.D.=0.97) และด้านการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม ( $\bar{X}=2.76$ , S.D.=1.07)

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้แนวทางในการพัฒนา ดังนี้

ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ เป็นการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูระดับที่ 1 ผู้นิเทศมีขั้นตอนการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นการยอมรับของครู

ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ เป็นการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูระดับที่ 2 ครูหรือคณะครูรับผิดชอบโดยตรงในการตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ ผู้นิเทศไม่เป็นผู้ชี้แนะและมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล เป็นการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูระดับที่ 3 ควรดำเนินการโดยใช้พฤติกรรมของความเต็มใจที่จะร่วมรับผิดชอบ ครูมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นิเทศ

ด้านการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม เป็นการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูระดับที่ 4 ควรชี้แนะให้ความรู้แก่ครูที่มีความรู้น้อย มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามที่ ผู้นิเทศแนะนำและคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ และระดับปานกลาง 2 ด้านคือด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลและด้านการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม

2. แนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้แนวทางในการพัฒนา ดังนี้

ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ โดยผู้นิเทศมีขั้นตอนการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นการยอมรับของครู และครูควรจะร่วมกันตัดสินใจ ในวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานตลอดเวลา ทั้งครูและผู้นิเทศจะให้ข้อเสนอแนะแก่กันและกัน เพื่อร่วมกันพิจารณาหาข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติ

ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ โดยครูหรือคณะครูรับผิดชอบโดยตรงในการตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ ผู้นิเทศไม่เป็นผู้ชี้แนะและมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ผู้นิเทศจะใช้พฤติกรรมในการพูดคุยทำงานร่วมกับครูโดยที่ครูจะเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตัวเอง ผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ช่วยในการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ

ด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล โดยควรฝึกให้ครูมีประสบการณ์ในประเด็นปัญหาที่ไม่มีคำตอบเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหาในการสอนหลายๆ ประเด็น การชี้แนะให้ข้อมูลควรดำเนินการโดยใช้พฤติกรรมของความเต็มใจที่จะร่วมรับผิดชอบ ครูมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นิเทศ



ด้านการนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม โดยควรชี้แนะให้ความรู้แก่ครูที่มีความรู้้น้อย มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามที่ ผู้นิเทศแนะนำและคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตามซึ่งการให้คำแนะนำชี้หน้า ควรชี้แนะทางปฏิบัติโดยตรงอย่างเหมาะสมสำหรับครูที่มีระดับพัฒนาการที่ต่ำมากให้มีความรู้

### การอภิปรายผล

1. การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้หน้า และระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูลและด้านการนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การนิเทศการสอนเป็นการช่วยเหลือแนะนำ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู พัฒนาคูให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติการสอนซึ่งเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศโดยมีผลลัพธ์อยู่ที่คุณภาพการจัดการศึกษาและคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564, หน้า 99) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษาในด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้หน้า ด้านการนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูล ด้านการนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม รูปแบบทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. แนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

2.1 ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ผู้นิเทศมีขั้นตอนการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นการยอมรับของครู และครูควรจะร่วมกันตัดสินใจ ในวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานตลอดเวลา ทั้งครูและผู้นิเทศจะให้ข้อเสนอแนะแก่กันและกัน เพื่อร่วมกันพิจารณาหาข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาริณี ทองมี (2564, หน้า 93) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัยพบว่า ผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศตัดสินใจร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานอื่นๆ ผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อพิจารณาและตัดสินใจร่วมกันในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน การนิเทศแบบร่วมมือต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศในทุกๆ ขั้นตอนของการดำเนินงานการนิเทศ ผู้นิเทศรับฟังความคิดเห็นของครูผู้รับการนิเทศและร่วมเสนอความคิดเห็นของผู้นิเทศเกี่ยวกับปัญหาการจัดการสอน ผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศร่วมกันพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน และร่วมกันเสนอวิธีการแก้ปัญหาก่อนที่จะเลือกวิธีการที่เป็นไปได้มากที่สุด และผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศตกลงเกี่ยวกับผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

2.2 ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้หน้า ครูหรือคณะครูรับผิดชอบโดยตรงในการตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ ผู้นิเทศไม่เป็นผู้ชี้แนะและมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ผู้นิเทศจะใช้พฤติกรรมในการพูดคุยทำงานร่วมกับครูโดยที่ครูจะเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตัวเอง ผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ช่วยในการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ สมจินตนา แสงทอง (2563, หน้า 98)

ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนวัดปรกเจริญ ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบไม่ชี้หน้า ผู้นิเทศจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้การสนับสนุนในเรื่องต่างๆ ตามที่ครูผู้รับการนิเทศร้องขอ ครูผู้รับการนิเทศเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง การนิเทศแบบไม่ชี้หน้าผู้นิเทศต้องคำนึงอยู่เสมอว่า ตนเองไม่ใช่ผู้ตัดสินใจในการแก้ปัญหาของครูผู้รับการนิเทศ ผู้นิเทศสามารถกระตุ้นให้ครูผู้รับการนิเทศ มีความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและให้กำลังใจครูผู้รับการนิเทศ ผู้นิเทศกล่าวชื่นชม ยกย่องผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติของครูผู้รับการนิเทศ

2.3 ด้านการนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูล ควรฝึกให้ครูมีประสบการณ์ในประเด็นปัญหาที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหาในการสอนหลายๆ ประเด็น การชี้หน้าให้ข้อมูลควรดำเนินการโดยใช้พฤติกรรมของความเต็มใจที่จะร่วมรับผิดชอบ ครูมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นิเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาพร สมอุทัย (2565, หน้า 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนิเทศการศึกษาหนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูลผู้นิเทศมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศโดยให้ข้อมูลและวิธีการแก้ปัญหามาจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ผู้นิเทศให้คำแนะนำแนวทางในการปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ครูผู้รับการนิเทศได้พิจารณาแนวทางที่เหมาะสมไปใช้และครูผู้รับการนิเทศยอมรับในแนวทางปฏิบัติรวมทั้งให้ความร่วมมือในการดำเนินการ การที่ผู้นิเทศจะสามารถแสดงพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูลได้นั้น ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความสามารถที่มากกว่าครูผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน มีความเชี่ยวชาญและน่าเชื่อถือ

2.4 ด้านการนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม ควรชี้แนะให้ความรู้แก่ครูที่มีความรู้ที่น้อย มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามที่ ผู้นิเทศแนะนำและคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตามซึ่งการให้คำแนะนำชี้หน้า ควรชี้แนะแนวทางปฏิบัติโดยตรงอย่างเหมาะสมสำหรับครูที่มีระดับพัฒนาการที่ต่ำมากให้มีความรู้ ครูผู้รับการนิเทศมีระดับความสามารถและระดับพัฒนาการในการปฏิบัติงานต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวิษญ์ ศิริผลวุฒิชัย (2563, หน้า 101) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสู่ความสำเร็จของการนิเทศด้วยพฤติกรรมการนิเทศที่เหมาะสม ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม ผู้นิเทศมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำกับครูผู้รับการนิเทศโดยตรง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยผู้นิเทศเป็นผู้ที่มีอำนาจหรือตำแหน่งที่สูงกว่าผู้รับการนิเทศ สามารถสั่งการโดยครูผู้รับการนิเทศยอมรับ ผู้นิเทศต้องมีความรู้ในเรื่องนั้นๆ ดีกว่าครูผู้รับการนิเทศจึงจะได้รับความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุมจะเกิดประโยชน์ต่อการนิเทศด้วยกัน

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป



### ข้อเสนอแนะทั่วไป

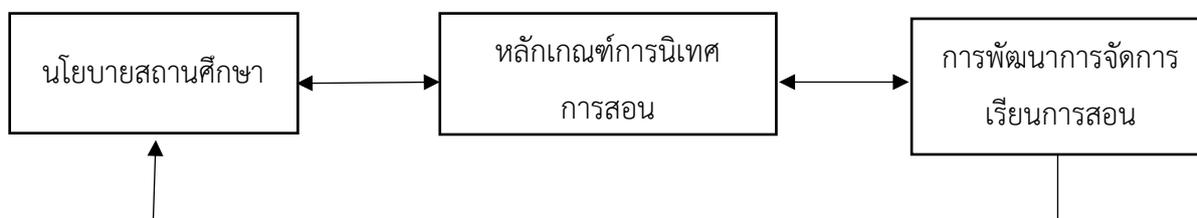
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรมีนโยบายส่งเสริมการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาสู่การจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสถานศึกษาทุกแห่ง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศการสอนที่มีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อใช้พัฒนาศักยภาพครูผู้รับการนิเทศในการจัดการเรียนการสอน

### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนโดยใช้เทคนิคการนิเทศในรูปแบบต่างๆ
2. ศึกษาวิจัยการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

### องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

การนิเทศการสอนตามที่ครูมีความประสงค์ในด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้นำ ด้านการนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล ด้านการนิเทศแบบชี้นำควบคุม ซึ่งผลการวิจัยควรมีการนำมากำหนดให้เป็นนโยบายของสถานศึกษา สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพครูและผู้เรียนในโรงเรียน และควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการนิเทศการสอนเพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้ได้ทิศทางเดียวกัน ผู้นิเทศควรเลือกใช้การนิเทศการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความแตกต่างของครูผู้รับการนิเทศ โดยผู้นิเทศจำเป็นต้องมีความเข้าใจในความแตกต่างของระดับพัฒนาการด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถในการรับรู้และความพยายามในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ดังนั้น ผู้นิเทศควรแสดงพฤติกรรมการณ์การนิเทศที่เหมาะสมสอดคล้องกับครูผู้รับการนิเทศ รวมทั้งควรตระหนักด้วยว่า ครูผู้รับการนิเทศคาดหวังกับพฤติกรรมการณ์การนิเทศของผู้นิเทศแบบใด เพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศเปิดใจยอมรับการนิเทศการสอนด้วยความเต็มใจซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จของการนิเทศการสอนด้วยพฤติกรรมการณ์การนิเทศที่เหมาะสม



### เอกสารอ้างอิง

ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2564). รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาศุภบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ณาริณี ทองมี. (2564). การดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
มัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย  
มหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- ศุภวิชญ์ ศิริผลวุฒิชัย. (2563). *สู่ความสำเร็จของการนิเทศด้วยพฤติกรรมการนิเทศที่เหมาะสม*. วิทยานิพนธ์  
(นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาพร สมอุทัย. (2565). *การนิเทศการศึกษาหนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ใน  
ศตวรรษที่ 21*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจินตนา แสงทอง. (2563). *แนวทางการส่งเสริมการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียน  
วัดปรกเจริญ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย  
ศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
(พ.ศ.2563-2565) กลุ่มนโยบายและแผน*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร  
เขต 1.
- Cronbach, L. J. (1971). *Essentials of psychological testing*. (4th ed.). Harper & Row Publishers.
- Downey, C. (2014). *The Three Minute Classroom walk-through: Changing School Supervisory  
Practice One Teacher at a Time*. Corwin Press.
- Glanz J., Shulman, V., & Sullivan, S. (2007). *Impact of Instructional Supervision on Student  
Achievement: Can We Make the Connection?* Available: January 17.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2001). *Supervision and instructional  
leadership: A developmental approach*. Longman Publishing, a Pearson Education  
Company.
- Glickman, C. D. (2010). *Supervision and instructional leadership: A developmental  
approach*. Allyn and Bacon.
- Goytha, M. (2003). *Teaching behaviors of teachers in the Thai language course under the  
office of primary Education Sarabun* (Unpublished doctoral dissertation) Kasetsart  
University.
- Johns, C. (2000). *Becoming a reflective practitioner*. Blackwell Science.
- Knowles, J. G., Cole, A. L. & Press wood, C. (1994). *Through preservice teachers' eyes:  
Exploring field experiences through narrative and inquiry*. Merrill.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.  
*Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.



Rogers, C. R. (2009). *Carl Rogers on personal power: Inner strength and its revolutionary impact*. Delacorte.

Schon, D. A. (1987). *Educating the reflective practitioner: Toward a new design for teaching And learning in the professions*. Jossey-Bass.

Wanzare, Z. (2012). Instructional Supervision in Public Secondary Schools in Kenya. *Educational Management Administration & Leadership*, 40(2), 188–216.